

פרקי אבות במשפחות גערליין וסאפיר וויינטרוב והמסתעף

מאמר שני - "שיעור לדוגמא"...

[פורסם ב"המודיע" התורנית של ערב ש"ק "שבת נחמו" פרשת ואתחנן תשע"ד]

במאמר הקודם, ראינו את שושלת היוחסין של הרב החסיד הישיש רבי משולם זושא גרליץ ז"ל, מזקני וחשובי עדת חסידי סטריקוב המעטירה. במאמר שלפנינו - המאמר השני בסדרה, נמשיך בפירוט יחוס משפחתו. יריעת המאמר הראשון, הכילה את שני הפרקים הראשונים מפרקי היוחסין, כאשר המאמר השני בסדרה אמור היה להכיל שלשה פרקים נוספים, ובהם המשך טוויית שושלת הזהב מצד חותנו - הגאון החסיד המופלג רבי אהרן וויינטרוב זצ"ל - ולמעלה בקודש, עד לראשי המשפחות - גאוני וקדושים - המה ואבותיהם זי"ע. ברם, מפניותיהם של הקוראים הרבים, ובמיוחד מאלו אשר יש להם שייכות משפחתית לחלק מן אותם הדמויות שנזכרו במאמר הראשון, התברר לנו שעלינו להוסיף מאמר נוסף טרם נפנה לפירוט יחוסו מצד חותנו. על מנת להשיב לפניותיהם של הקוראים היקרים הי"ו, שומה עלינו לערוך את סדר המערכה אשר על ידה זכינו בס"ד לפענח את יחוס המשפחה עד "בן אחיו" של הגאון הקדוש רבי עוזיאל מייזליש בעל "עץ הדעת טוב" זי"ע - תלמידו הנודע של המגיד הגדול ממעזריטש זי"ע, וכפי שרמזנו על כך במאמר הקודם, וכפי שנתבקשנו על ידי קהל הקוראים היקר - וכאמור.

* * *

מאחר ומטרתו של המדור דנן - מדור "ויתילדו" - לשמש כעזר והכוונה לחקר ועריכת מגילות יוחסין, אי לכך, ישמש היריעה דנן מעין "שיעור קצר לדוגמא" לקוראים הי"ו, אשר על ידו ניווכח כיצד ניתן לשחזר "מגילות יוחסין" אבודות, וכיצד נוצרים "מגילות יוחסין" משובשים, ונלמד לערוך בדיקות כראוי ולחקור היטיב את המקורות ואת אמינותם ומדת דיוקם.

מכאן, ידון הקורא הנבון על השאר, וידע לכלכל צעדיו כראוי בבואו לחקור את יחוסו ולשזור את "חבל הכסף - זו שלשלת היוחסין" - כדרשת חכמינו ז"ל ב"איכה רבתי". [לא הרחבנו במסגרת יריעה זו בכל הפלפולים והמקורות כולם, וברשימת כל המקורות הנוספים והפרטים הנלווים - צדדיים אמנם אך חשובים גם הם, ולתועלת הקוראים העדפנו לקצר בהן].

* * *

במאמר הבא, נשוב ונשנה בס"ד פרק ושניים ביחוס אבות משפחת "ויינטרוב" והמסתעף - משפחות קמינסקי וזילברשטיין ועוד, ונשלב בהם גם את שושלת היוחסין של הגאון החסיד רבי זאב וואווע זילברשטיין - כאשר עלה בידינו בס"ד להרכיבה מחדש בעקבות מחקרינו ביחוס משפחת "ויינטרוב".

פרק ראשון

הגאון בעל ה"מספר צבאם" מווערשנא

א

ברכתו של צדיק עושה פרי

את הפרק שלפנינו, נפתח בסיפור לידתו של הגאון הנודע רבי צבי הירש מירלש מווערשנא בעל ה"מספר צבאם". [ולהעיר. שם המשפחה נכתב כך: מירלש, והקרי הנכון הוא בשי"ן שמאלית, כך: מירל'ס, דהיינו, בנה של האשה מ' מירל ע"ה - אחת מן האמהות הקדומות של משפחה זו].

ראש המשפחה, הגאון הנודע רבי משולם זלמן מירלש מהמבורג - אב"ד דק"ק אה"ו - חותנו של הגאון הקדוש בעל ה"חכם צבי" זי"ע, נשא לאשה בזיווגו השלישי, לעת זקנתו, את הרבנית מ' גנענדיל ע"ה, שהיתה בתו של יהודי נכבד ובעל בעמיו הנודע בשמו: הקצין רבי ברוך קארפיל'ס.

השידוך יצא לפועל לאור הבטחתו של חתן-בעלה הגה"ק בעל ה"חכם צבי" זי"ע, שהיא תזכה ממנו לבן זכר. וכך היה מעשה:

* * *

לאחר פטירתה של הרבנית הדגולה ע"ה - אשת הגאון הנודע **רבי משולם זלמן מירלש מהמבורג**, התאבל עליה בעלה הגאון עד מאוד. חתנו, בעל ה"חכם צבי" זי"ע, אשר ביקש להפיג ממנו את צער, השיאו לשאת אשה אחרת, למרות שהיה זה כבר לעת זקנתו.

תחילה לא אבה חותנו הגאון לשמוע לקולו, וטעמו ונימוקו עמו: "ראשית, וכי מי תחפוץ לקחת אלמן מבוגר בן שישים ומעלה, ואלא מאי? אלמנה או גרושה עם בניה, או אז אכניס קטטה לביתי, ואם בגפה תבוא - בלא בנים, או אז תהי' 'אבלה' בביתי"...

ברם, לבסוף נענה הרב להצעת חתנו הגדול. היה זה כאשר הציע לפניו חתנו ה"חכם צבי" נערה צנועה ויראת שמים, ושמה גננדיל, שהיתה בתו של **'הקצין' רבי ברוך קרפיל'ס**, אשר מיד כאשר נשאלה על רצונה להינשא לרבה של העיר - **רבי זלמן מירלש** הנ"ל, השיבה ברוב ענוותנותה וצדקותה: "לרחוץ רגלי אדוני רצוני!"

ויהי לתקופת הימים, ונתקיימה הבטחתו של חתן בעלה הרב, ה"ה **בעל ה"חכם צבי"** זי"ע, אשר הבטיחה טרם נישואיה עם הרב - שתזכה להוליד ממנו בן זכר, ותלד לו את הגאון רבי אהרן מירלש.

* * *

כאשר הכניסו ההורים את הדגולים את בנם - רבי אהרן - בבריתו של אברהם אבינו ע"ה, הבחין ה"חכם צבי" זי"ע בבכירתה של הרבנית מ' גננדיל ע"ה, וכאשר התעניין אצלה לסיבת בכירתה, נענתה ואמרה לו: "אמנם נתת לי בן, אבל מי יוליכנו לחופתו?"

פנה אז ה"חכם צבי" לחותנו הרב: "השמעתם את דיבוריה של הרבנית?" תמה הרב והשיבו: "ומה אוכל לעשות?" הציעו לו חתנו ה"חכם צבי" ואמר לו: "תשבעו לה שאתם תובילו את הרך הנולד לחופתו, ואני ערב בדבר!" ויהי בליל כלולת הבן יקר **רבי אהרן מירלש** - עב"ג הרבנית מ' מרים ע"ה בת **רבי שלמה הלוי**, לאחר שמחת הנישואין, וישבו איש איש לביתם, וגם הורי החתן - רבה של המבורג ובני משפחתו - בתוכם, ויעל הרב על משכבו, וישכב הרב ולא יוסיף לקום עוד"...

נתקיימה אם כן הבטחתו של אותו צדיק - ה"חכם צבי" זי"ע, וזכו הרב הגדול **רבי משולם זלמן מירלש מהמבורג** והרבנית הצדקנית מ' גננדיל ע"ה להוביל את בנם יקירם רבי אהרן לחופתו...

[מקור הסיפור הוא, בקונטרס "בית צדיק", שנספח לספר "צבי לצדיק", ונכתב על ידי הגאון **רבי צבי יחזקאל מיכלזאהן אב"ד דק"ק פלאנסק**, בעמוד 174. מקורו של הרב מפלאנסק הוא מאשר "כתב אלי הרב **מסעראצק**, שמעתי ממר אבי, בשם אביו זצ"ל". העתקנו משם אמנם את תוכן המעשה במדויק, אם כי לא בלשונו של הרב מפלאנסק, מאחר שנפלו שם אי אלו אי דיוקים וכמה שיבושים בפרטי היוחסין, אשר לא ראינו עתה העת והמקום הנכון לדון בהם, ועוד חזון למועד אי"ה].

ב

ואלה תולדות הגאון מווערשנא

ויהי לתקופת הימים, ותלד לו מ' מרים ע"ה בן לרבי אהרן מירלש, ויקראו את שמו "צבי" - כשם גיסו הדגול **בעל ה"חכם צבי" זי"ע**, הלא הוא **הגאון הנודע רבי צבי הירש מירלש - רבה של קהילת קודש שווערין, ומחבר הספר "מספר צבאם"** - נשוא מאמרינו.

* * *

הגאון **רבי צבי הירש מירלש** - אשר היה מגדולי הרבנים בדורו, נתגדל על ברכי חכמי לונדון, שם היה מקום מושב הוריו - רבי אהרן ומ' מרים - מימי ילדותו המוקדמת, ושם למד בישיבותיהם של גדולי חכמי דורו. לימים, היה לאב בית הדין דק"ק ווערשנא - אשר על שמה נקרא לתהילה בין כותבי תולדות הדורות, ומשם עלה לכהן פאר כאב"ד ד"קהילה קדושה שווערין אשר במדינת פולין גדול".

* * *

את חידושי תורתו העלה בחיבוריו הרבים, ואשר מהם זכה להדפיס אך את הראשון שבהם - ספר "מספר צבאם", אשר נקרא כן על שם הפסוק "המוציא במספר צבאם לכולם בשם יקרא", כאשר בתיבת "צבאם" מצא הגאון המחבר רמז לשמו הטהור: "צ'בי ב'ין א'הרן מ'ירלש".

חיבורו זה, אשר נדפס בברלין, בשנת תקמ"ט, אינו כי אם חלק ראשון מתוך חיבורו הגדול על מסכתות השי"ס, ובו חידושי גפ"ת על מסכת בבא מציעא - בעיקרם, ומעט גם על כמה מסכתות נוספות, רובם ככולם על דרך הפלפול. חלקיו האחרים של הספר - על יתר מסכתות השי"ס, וכן ספר דרשותיו וחידושיו על התנ"ך ומדרשי חז"ל - "פנות צבאם", וספר תשובותיו - שו"ת "ארץ צבי", כל אלו לא נדפסו עד עצם היום הזה.

השנה, שנת תשע"ד, מלאו מאתיים שנה מפטירתו - בשנת תקע"ד. תאריך פטירתו המדויקת, ליום ולחודש,

מלבד שנת פטירתו, לא נמסר לנו.

פרק שני "ברוך שמסר עולמו לשומרים"

א

לשאלת הקוראים: "מהיכן דנתנו"...

עתה, ניתנה ראש ונשובה לשאלת הקוראים היקרים היי, וטענתם אשר בפייהם - שלשה המה. הנה, מגילת יוחסין סדורה להם לכמה מצאצאי משפחות: **סאפיר, גערליץ, עקשטיין**, המשתלשלת ועולה עד גדולי ישראל לדורותיהם, וגולת הכותרת שלה - ראש המשפחה הגאון הקדוש **רבי עוזיאל מייזליש - בעל "עץ הדעת טוב" ו"מנורה הטהורה" - אב"ד דק"ק אוסטראווצא וק"ק ריטשוואל וק"ק עיר חדש** - תלמידו של המגיד הגדול **ממעזריטש זי"ע**.

והנה, לפתע פתאום, באנו במאמר הקודם ועשינו "שינויי יוחסין"!!!

* * *

ראשית. מעתה, על פי דברינו, הסבא רבא של המשפחה איננו **רבי עוזיאל מייזליש מניישטאט בעל ה"עץ הדעת טוב" - הנ"ל**, כי אם בן אחיו, ה"ה הגאון הקדוש **רבי עוזיאל שמרי' מייזליש - רבה של סקרענעוויטש**.

ואנו שואלים: מאן יימר? פוק חזי במצבותיהם של בני המשפחה, ותיווכחו שכך נכתב במפורש על מצבותיהם "מגזע רבי עוזיאל מייזליש בעל עץ הדעת טוב". וזאת על פי "מסורת אבות ירשו בנים" אשר אנו מבני בניו של אותו צדיק, למרות שאיננו יודעים את פירוט סדר הדורות אשר לפנינו.

* * *

זאת ועוד אחרת: מתוך המאמר נודע לנו על "סבא חדש" - ה"ה הגאון **רבי צבי הירש מירלש מווערשנא בעל ה"מספר צבאם"**, אשר את שמו ואת שמעו לא שמענו עד כה, ומעולם לא שמענו עד כה מסורת בידינו מאבותינו על יחוס משפחתינו לבעל ה"מספר צבאם".

* * *

ועוד בה שלישיה. כך נמסר לנו לאור המאמר הראשון בסיידרה:

מאחר שכבר נגעתם ביחוס משפחתינו למעלה בקודש, אנו מתכבדים להעביר לכם מסורת משפחתית קדומה, אשר אותה קיבלנו מפי אבותינו מדור לדור, ולפיה, היה לנו סבתא חשובה מאוד, רבנית ידועה ומפורסמת בדורה, ושמה מ' וויטיש ע"ה, ומקום מנוחתה אשר בבית החיים בווארשא ידועה היתה לבני המשפחה מימי קדם כמקום תפילה המסוגלת לכל הישועות בכלל ובפרט לאלו אשר נקראו לצבא פולין.

"אולי יידע נא מר להחכימנו מי הוא זו ואיזו היא הרבנית מ' וויטיש הלזו"!

ב

החשיפה הראשונה: הספר המיוחס שעבר בירושה

ובכן. מטבע הדברים, מוכרחים אנו לפתוח תחילה בסיכום מדויק של המסורת המשפחתית שהיתה ידועה עד כה. והיא:

א. הרה"ח הישיש **רבי משולם זושא גרליץ** מירושלים.

ב. בן הרה"ח **רבי אברהם יעקב גערליץ** מליפנא-ירושלים.

ג. חתן הרה"ח **רבי דוד צבי סאפיר** מליפנא.

ד. מצאצאי **רבי עוזיאל מייזליש מניישטאט בעל ה"עץ הדעת טוב"**. ללא פירוט סדר היחס.

ה. ומצאצאי **הרבנית המפורסמת מ' וויטיש ע"ה** הטמונה בווארשא. ללא פירוט סדר היחס, וללא מסירת זהותה של הרבנית הלזו.

זהו. עד כאן.

* * *

כאשר נתעוררו רבים מבני המשפחה לחקור את יחוס אבותם למעלה בקודש, נכנס לעובי הקורה ידידינו **הרב בנימין אקשטיין** [בנו של **רבי יצחק דוד אקשטיין**, חתנו של **רבי יחיאל זאב חודי**, והוא חתן **רבי מיכאל / יחיאל מאי ממלאווא**, שהיה חתנו של **רבי דוד צבי סאפיר הנ"ל**], ולימים חבר אליו ידידינו **הרב ישראל ברלינר** [בן בתו של ר']

משולם זושא גרליץ הני"ל, ויחדיו עמלו לפענח את תעלומות היוחסין לענפיהם ולדורותיהם.

"ברוך שמסר עולמו לשומרים", ובאחד משלבי החיפושים התקדמו הנכדים הני"ל בצעד ממשי ביותר, כאשר לפתע פתאום נחשפו לכתב ידו של הסבא **רבי דוד צבי סאפיר** - ה"ה ר' **דוד הערש מליפנא** - **כפי שנקרא במשפחה**, מאשר כתב בעצמו בשער אחד מן הספרים שברשותו, ואשר שרד מאוצר ספריו ועבר בירושה מדור לדור.

בשער הספר אשר נשאר מעזבונו של הסבא ר' דוד הערש, כתב הסבא בכתב יד קטן וצפוף מאוד את שמותיהם של אבותיו הדגולים.

קשה עד מאוד היה מלאכת פענוח כתב היד, ובמיוחד לאור מצבו הדהוי של הספר, אולם לאחר שהצליחו בני המשפחה הני"ל לפענח את רוב רובו של הכתוב שם, התברר לנו שהצלחנו בס"ד להציל חלק ניכר משושלת היוחסין ומתוך כתב יוחסין מקורי, כאשר הדברים החדשים שבו פתחו לנו פתח רחב ביותר להמשך המחקר אודות יחוסו הרם.

* * *

מהו שם הספר? **מספר צבאם**!!!

ה"ה חיבורו של הגאון **רבי צבי הירש מירלש מווערשנא** הנזכר בראש מאמרנו!!!

ומה כותב שם הסבא? שימו לב:

"זה הספר 'מספר צבאם', נתן לי 'דרשה גישאנק', האברך המופלג וכו' כמר מנחם מענדיל גרינבערג מק"ק פיעטראקאו [מילה או שתיים לא ברורות ...] בכדי שלא תעבור הנחלה ממטה למטה, רק בנחלות אבותם ישארו - להם ולבניהם".

"וכעת שייך לי, [מילה או שתיים לא ברורות ...] דוד צבי בן לאדוני אבי מורי זאב ארי' ז"ל סאפיר, ונכד להרב הח' [=החשוב] בהמ"ח [=בעל המחבר] ספר זה.

"ונכד של הרב זצ"ה נב"מ [=נשמתו בגנזי מרומים] מ"מ [=מורה מורינו] הרב ר' עוזיאל שמרי', ממשפחת של הרב רבינו רבי ר' עוזיאל, בהמ"ח [=בעל המחבר] ספר 'עץ הדעת טוב' ו'כרם שלמה'".

"ודר אנוכי כעת בעיר ליפנא, אשר אנוכי חתן של ר' יקותיאל שאלמאן זצ"ה ע"ה. ועיר מולדתי הוא בסקערנעוויץ". [מילים לא ברורות ...].

"לזכרון, כתבתי את היצ"ט [=היא-צייט] של האשה המיוחסת הרבנית הצדיקת המופרסמת, אשר היתה אחר זקנותה, אשת של אדוני אבי זקני זל"ה נב"מ - בהמ"ח הזה של הספר הלז, אשר שבקה חיים, [מילה או שתיים לא ברורות ...], הרבנית מרת וויטעש ע"ה זצ"ה נב"מ, אשר היתה בת לאדוני אבי זקני הרב הגאון הצדיק המופלג והשנון הרב ר' צבי הירש אב"ד דק"ק אפאטשני".

"ונפטרה בר"ח אדר ראשון תקע" [לא ברור ...], בעיר ווארשא, אשר מצבתה לה...". [המשך, מילים לא ברורות ...]. עכ"ל הכותב - **רבי דוד צבי סאפיר מליפנא** - בשער ה"מספר צבאם" שהיה ברשותו.

ג

סיכום ביניים

מה התחדש לנו כאן בכתב היד שנחשף בפנינו?

ראשית. כותב היוחסין - ה"ה הסבא ר' דוד הערש סאפיר - מונה כאן כמה דמויות אשר הוא מתייחס אחריהן. ה"ה:

א. הגאון **רבי צבי הירש מירלש** - בעל מח"ס "מספר צבאם" - אשר כיהן כאב"ד בשווערין. אולם, כיצד הוא היה מצאצאיו? את זה הסבא לא כתב.

ב. חמיו - בזיווגו השני לכאורה - של בעל ה"מספר צבאם", היה הגאון **רבי צבי הירש [מרגליות]** - אב"ד דק"ק אפאטשני.

* * *

ג. נחשף לנו כאן גם שמה של הרבנית הנודעת מ' וויטיש ע"ה - אשר רק את שמה ידענו עד כה, והנה מעתה נודע לנו שם בעלה - ה"ה בעל ה"מספר צבאם" מווערשנא, וגם וגם שם אביה - ה"ה הגאון **רבי צבי הירש מרגליות מאפאטשני**.

מן המעט שעלה בידינו לפענח, ניכר הדבר שהוא מתכוון אכן לסבתא החשובה מווארשא הנזכרת לעיל, וכנראה שבהמשך הוא מספר מעט על גדלותה ועל מעלת מקום מנוחתה כמקום סגולה אצל צאצאיה, אלא שמלבד שלשה מילים לא הצלחנו לפענח את המשך דבריו בענין מצבת קבורתה אשר בווארשא הבירה.

אולם, כיצד מתייחסת המשפחה לרבנית דגולה זו, ולבעלה - בעל ה"מספר צבאם"? את זה הסבא לא פירט בכתב היוחסין.

* * *

ד. כאן - בכתב ידו של הסבא - אנו נתקלים שוב בתופעה מצויה מאוד, אשר שושלת יוחסין שלא נותרה בכתובים, ואינה עוברת בכתב כי אם מפה לאוזן מדור לדור, טיבעה שהיא משתבשת במרוצת השנים ובין הדורות.

הנה, בעוד שכאן אנו רואים במפורש שהמסורת שהעביר הסבא הינה על יחוס המשפחה ליהודי אשר שמו היה **רבי עוזיאל שמריהו**, והנה בדור האחרון כבר נשתבשה המסורת וסיפרה על הגאון הקדוש **רבי עוזיאל מייזליש בעל "עץ הדעת טוב" זי"ע**. כך התקבל הדברים כיום הזה, וכך גם חרטו לזכרון עולם על מצבותיהם של צאצאי המשפחה שהלכו לעולמם בשנים האחרונות.

אם כי איננו יודעים מתוך כתב היד מי הוא זה ואיזה הוא ומה שם משפחתו של יהודי זה ששמו היה **ר' עוזיאל שמריהו** זה", אולם מתוך דבריו של הכותב עצמו ניתן להוכיח בוודאות שהוא אינו **רבי עוזיאל מייזליש בעל "עץ הדעת טוב" זי"ע**.

ראשית, שמו של בעל ה"עץ הדעת טוב" היה **"עוזיאל"** בלבד, וללא תוספת השם **"שמריהו"**. זאת ועוד, הרי הכותב עצמו מגלה לנו שהוא היה רק **"ממשפחתו של רבי עוזיאל מייזליש בעל "עץ הדעת טוב"**. ואולי באמת מכאן מקור השיבוש.

פרק שלישי

כיצד משחזרים מגילת יוחסין אבודה? "שיעור לדוגמא"!

א

היכן מחפשים?

על מנת שנוכל להמשיך את החיפוש, שומה עלינו תחילה לדעת את שם אבותיו של **רבי דוד צבי סאפיר**. אולם, גם זאת לא ידענו מלבד שם אביו - ה"ה **רבי זאב אריה סאפיר**, ושם חותנו - ה"ה **רבי יקותיאל שולמאן**. כל זה מתוך כתב היד שנחשף.

מה הלאה? אין לנו שום ידיעה נוספת לעת עתה.

כיום, בעידן התפתחות תיעוד מסמכי ממשלת פולין, ותיעודן של עשרות ומאות אלפי תעודות לידה ופטירה ורישומי נישואין, מן הראוי להשתמש בכלי עזר מופלא זה.

המיוחד שבתעודות אלו, שהם נרשמים על ידי נשואי התעודות עצמם, הם או בני משפחותיהם, והם ובני משפחותיהם באים על החתום, והרי זה ככתב יוחסין מקורי אשר נכתב ונחתם על ידם ואף נשמר באורח פלא עד ימינו אנו.

* * *

היכן מאתרים את התעודות של משפחת ר' דוד הערש?

למרבה הפלא, טרח הסבא ר' דוד הערש מליפנא להוסיף עוד כמה מילים בסיום כתב יחוסו, וכפי שהעתיקנו לעיל: **ועיר מולדתי הוא בסקערנעוויץ!**

וכאומר לנו: קומו נא נכדיי היקרים, צאו ובדקו נא בתעודות לידתנו ופטירת הורינו ובמסמכי נישואינו ונישואי הורינו, בגנזכי ממשלת פולין - המונחים **בעיר סקרנוביץ!**

יצאנו אם כן בעקבותיו, ופתחנו בחיפוש ונבירה ברשומות העיר הזו את **משפחת סאפיר**. להלן, מעקב אחר ההתפתחויות בס"ד.

ב

לידתו של הסבא בסקרנוביץ / נישואי הוריו

לאחר חיפושים ראשוניים, מצאנו בס"ד את תעודת הלידה של **רבי דוד צבי** עצמו, המאשרת את מה שהוא כתב אודותיו ואודות אביו.

תרגום מפולנית:

התקיים בעיר סקארניביץ, ביום 15 ביולי, שנת 1858, בשעה 8:00 בבוקר, התייצב היהודי וולף ספיר, שכיר, בן 33, הגר בסקארניביץ, ובנוכחות העדים היהודים, גבריאל זלמן - סוחר בן 59, ודוד לנצ'ר - השמש בן 54, שניהם גרים פה, והראה לנו ילד זכר, אשר נולד לאשתו: ליבה - מבית מייזלס, בת 27, הגרה בסקארניביץ, ביום 8 ביולי, השנה, בשעה 8 בערב. לילד קראו בשם: הירש דוד.

שימו לב. את שם האבא: **רבי וואלף ספיר** - הלא הוא **רבי זאב אריה סאפיר**, את זה כבר ידענו. אולם עתה נוסף

לנו כאן גם שם זוגתו של ר' וואלף, מ' ליבא ע"ה.

ומה שם משפחת האם לפני נישואיה - כפי שאנו חושפים כאן לראשונה במהלך חיפושנו: **"מייזלס"!!!**
ולחזכירם. **"מייזלס"** - הוא שם משפחתו של הגאון הקדוש **רבי עזיאל מייזליש בעל ה"עץ הדעת טוב"** !!!

* * *

מעתה, שומה עלינו לחפש תעודת נישואין של בני זוג מבניהם של הורים ממשפחות **"סאפיר"** ו**"מייזליש"**.
"יגעתי ומצאת תאמין". לאחר חיפושים נוספים ומייגעים, איתרנו בס"ד תעודה נוספת. והפעם, תעודת הנישואין של הוריו של הסבא ר' דוד הערש.

התעודה חושפת בפנינו לראשונה את שם הסבא והסבתא של ר' דוד צבי - תושבי העיר סקרנוביץ'. וזה תוכנה:
"התקיים בעיר סקיאריניביץ, ביום 24 באוקטובר, שנת 1844, בשעה 11:00 בבוקר, התייצב היהודי עזיאל מייזלס - הרב המקומי בסקיאריניביץ, יחד עם היהודי וולף לייב, המשתמש בשני השמות הנ"ל, ספיר, בן 19, בן להורים יהודיים - שלמה ז"ל, ורבקה - מבית ברגר, הזוג ספיר, רווק, הגר בעיר ראווע, וליבא הינדה - המשתמשת בשני השמות הנ"ל, מייזלס, רווקה, בת 21, בת היהודים עזיאל, ורבקה - מבית אהרון, זוג, מייזלס, הגרה בסקיאריניביץ, יחד עם הוריה, והצהיר כי התקיימו אתמול נישואין דתיים, בין היהודי וולף לייב ספיר, רווק, וליבא הינדה מייזלס, רווקה".

מדהים! היחוס ברור לכאורה, ופשוט ביותר.

ראשית, יש לנו כאן חשיפת שמותיהם של הסבא והסבתא: **אבי אביו - רבי שלמה סאפיר**, ואם אביו - זוגתו מ' רבקה - ממשפחת **בערגער**.

והחשיפה העיקרית. אמו של הסבא ר' דוד הערש סאפיר, היתה בתו של **רב בעיר סקרנוביץ**, אשר שמו היה: **רבי עזיאל מייזליש!!!**

אולם, בעצם, מי הוא רב זה? ומה הקשר בינו לבין **רבי עזיאל שמריהו הנ"ל**? ומה הקשר בינו ובין **רבי עזיאל מייזליש בעל ה"עץ הדעת טוב"**?

* * *

קוראים יקרים. על מנת שנוכל **"להחזיק ראש"**, ולהישאר בחיפוש מסודר ומדוקדק, שומה עלינו בשלב זה להניח לחקר משפחת **"מייזליש"**, ולהתמקד אך ורק בהמשך איתור הורי משפחת **"סאפיר"**, עד להשלמת המלאכה אשר לפנינו, ורק לאחר מכן נשוב לחקר משפחת **מייזליש בס"ד**.

ג

"ויתילדו": לידתם של בני משפחה בעיר "ראווע"!

בתעודות שהעתיקנו את תוכנם לעיל, נמצינו למדים שמוצאם של משפחת סאפיר, היא בעיר **"ראווע"**. משום כך העברנו את החיפושים בשלב זה אל העיר **ראווע**.

שם מצאנו בין היתר, את שלשת התעודות דלהלן, אשר לאחר העתקתם במלואם, נבחין בחשיפות נוספות שבאו בעקבותיהם, ואשר מקדמים אותנו לקראת הפענוח הגדול - יחוס המשפחה עד הגאון **בעל ה"מספר צבאם"**. שימו לב:

* * *

1. תעודת לידה של **רבי זאב אריה - וואלף לייב - סאפיר**. שוב, חיזוק לחשיפת שמותיהם של ההורים: **רבי שלמה סאפיר**, ומ' רבקה - ממשפחת **בערגער**.

"התקיים בעיר ראווע, ביום 20 במרץ, שנת 1826, בשעה 3:00 אחרי הצהריים, התייצב יהודי שלמה ספיר, עוזר לסוחר, בן 25, הגר פה בראווע - בשכונה היהודית, ובנוכחות העדים, נפתלי גנסברג, סוחר מלח, בן 45, והרשל זמושץ', בן 50, שכיר, שניהם גרים פה, והראה לנו ילד זכר אשר נולד פה בראווע, בשכונה היהודית, ביום 13 במרץ, השנה, בשעה 12 בצהריים, לאשתו רבקה - מבית ברגר, בת 22, לילד קראו בברית מילה בשם: וואלף לעוועק". [לעוועק, היינו: לייב].

* * *

2. תעודת פטירה של הילד אליהו פרץ בן **רבי שלמה סאפיר**. בה אנו מגלים את שם אחיו של **רבי שלמה סאפיר**, ובעקבותיו - החשיפה הבאה בס"ד.

"התקיים בעיר ראווע, ביום 10 במרץ, שנת 1829, בשעה 7:00 בבוקר, התייצבו היהודים, לעוועק לאנדאו, סוחר, בן 40, והיהודי מנדל ספיר, גם כן סוחר, בן 31, שניהם גרים פה, והצהירו לפנינו, כי ביום 8 במרץ, השנה, בשעה 8 בערב, נפטר אליאש פרץ, שהשתמש בשני שמות הנ"ל, ספיר, בן 3, הגר בראווע, בן של הזוג שלמה ורבקה מבית ברגר, ספיר, סוחרים, שניהם גרים פה, לאחר שהתברר לי כי אליאש פרץ ספיר אכן נפטר, השטר הוקרא,

ונחתם על ידי העדים, שאחד מהם - אח של האב של הילד הנפטר, והשני - קרוב משפחתו.

* * *

3. תעודת לידה של רבי שמואל חיים בן רבי מנדל סאפיר - ה"ה ר' מנדל סאפיר שמשמש כעד בפטירת הנער אליהו פרץ הנ"ל. בה מתגלה לנו שם חדש - חוליה מחודשת בשושלת המשפחתית - שמו של אביו של רבי שלמה סאפיר.

"התקיים בעיר ראווע, ביום 20 בנובמבר, שנת 1832, בשעה 6:00 אחרי הצהריים, התייצבו היהודי מנדל ספיר, בן 36, סוחר, הגר בעיר טומשוב - באזור ראווע, כרגע נמצא בעיר הזו, ובנוכחות העדים, דהיינו - היהודי רפאל ספיר, סוחר, בן 50, ובנימין בר לוי, בן 65, סוחר, שניהם גרים פה, והראה לנו ילד זכר, אשר נולד פה בעיר הזו, ביום 15 בנובמבר, השנה, בשעה 7:00 בבוקר, מאשתו רבקה - מבית לנדאו, בת 32, לילד קראו בשם שמואל חיים, השטר הוקרא למתייצבים, שהראשון מהם - מנדל ספיר, הינו אב של הילד הנ"ל, השני - רפאל ספיר, הוא אב של המצהיר, ובנימין בר לוי - הוא עד".

כלומר, שהאחים רבי מנדל סאפיר והסבא רבי שלמה סאפיר - הם בניו של רבי רפאל סאפיר מראווע. נפלא. השלמנו טוויית חוליה נוספת בשלשלת הזהב למשפחת סאפיר.

ד

שושלת יוחסין מחודשת בצירוף סימוכין מתעודות פטירה

אנחנו עדיין ב"ראווע", ומנסים במאמץ נוסף לאתר דור נוסף בחוליות המשפחתיות ההולכות ומתבהרות לנו בס"ד.

עתה, אנו מבקשים לגלות את שם אביו של האחרון בשושלת לעת עתה - ה"ה רבי רפאל סאפיר הנ"ל. ובכן, בס"ד נחשפנו למקורות נוספים.

* * *

1. תעודת פטירתה של האשה מ' שיינדל סאפיר ע"ה. בעקבות רישום שמות ילדיה בתעודת פטירתה, התגלה לנו מעתה גם שמות הוריו של רבי רפאל סאפיר!

התקיים בעיר ראווע, ביום 13 בינואר, שנת 1829, בשעה 10:00 בבוקר, התייצבו, היהודי נפתלי גנסברג, בן 50, סוחר, הגר בעיר הזו, ברחוב ירושלים [!], והיהודי מנדל מאיר פרישר, חייט, בן 40 שנה, הגר בעיר הזו, ברחוב ירושלים, והצהירו, כי ביום 11 בינואר, השנה, בשעה 9:00 בערב, בעיר הזו, ברחוב ירושלים, נפטרה שיינדל, בת לייב, בת יותר מ-80 שנה, מהעיר ראדום, שמות ההורים: לייב, ורבקה, מהנישואין הראשונים - של יצחק לבקוביץ', מהנישואין השניים - אשתו של וולף ספיר, סוחר מקומי, התאלמנה ממנו, אם לבנים: מיכאל, ורפאל, ולבת - מלכה, שם אחרי הנישואין - מיכאלוביץ'. לאחר שהתברר לי, כי שיינדל האלמנה, ספיר, אכן נפטרה, השטר הוקרא, ונחתם על ידי העד הראשון, מפני שהעד השני לא יודע לכתוב".

* * *

2. תעודת פטירתו של רבי מיכאל ספיר - בנם של רבי וואלף סאפיר ומ' שיינדל.

"התקיים בעיר ראווע, ביום 4/16 ביוני, שנת 1845, בשעה 6:00 בבוקר, התייצבו, היהודי יעקב וונגרוב, שמש בבית הכנסת, בן 56, שגר בעיר הזו, והיהודי משה בראונר, חייט מומחה, בן 45, השנה, שגר בעיר הזו, והצהירו, כי ביום 2/14 ביוני, השנה, בשעה 10:00 בערב, בעיר הזו, נפטר יהודי, מיכאל ספיר, סוחר בן 63 שנה, מהעיר הזו, בן להורים מנוחים, וולף, ושיינדל, הזוג ספיר, אלמן, אחרי אשתו רחל בת יעקב - מבית לנדאו, אב לבן - דוד זנוויל, ולבנות - אסתר גיטל, ושיינדל, לאחר שהתברר לי, כי היהודי מיכאל ספיר, סוחר, אכן נפטר, השטר הוקרא, ונחתם על ידי העד הראשון, מפני שהעד השני לא יודע לכתוב".

כלומר, שהסבא רבא של המשפחה - רבי רפאל סאפיר הנ"ל, הינו בנו של רבי וואלף סאפיר הנ"ל - שניהם מתושבי העיר "ראווע".

* * *

לסיכום. לפנינו שושלת יוחסין מחודשת, מאב לבן, כאשר הכל בנוי ומבוסס על פי חשיפתם מתוך התעודות הפולניות:

א. רבי דוד צבי סאפיר מליפנא.

ב. בן רבי זאב אריה סאפיר מראווע.

ג. בן רבי שלמה סאפיר מראווע.

ד. בן רבי רפאל סאפיר מראווע.

ה. בן רבי וואלף סאפיר מראווע.

ו. בשלב זה לא עלה בידינו להשלים דורות נוספים למעלה מר' וואלף, וכאן אנו נעצרים נכון לעת עתה.

פרק רביעי

"השלם זה הבנין" - יחוס מושלם עד הגאון מווערשנא בעל ה"מספר צבאם"!

א

יוצאי חלציו של הגאון רבי צבי הירש מירלש מווערשנא

הנה, עד כה, עדיין לא התפנינו לערוך ריכוז של צאצאיו ויוצאי חלציו של הגאון בעל ה"מספר צבאם" מווערשנא, על מנת לנסות לפענח באופן כזה את שושלת היוחסין של משפחת סאפיר עד בעל ה"מספר צבאם", שכן עדיין לא היה מן הראוי לעשות זאת, כאשר לא היה בידינו שום מידע על הוריו של הנכד - ה"ה רבי דוד צבי סאפיר - ושמותיהם, וריכוז שכזה לא היה מסייע בידינו מאומה.

ברם, עתה לאחר שהשלמנו את שושלת הדורות "בן אחר בן" עד היכן שידינו מגעת בס"ד, הגיע העת לבדוק אם יתכן שיעלה בידינו כבר בשלב זה חיבור כל שהוא בין שתי חוליות, האחת - מצד אחד מאבות משפחת סאפיר, וכנגדה - אחד מצאצאי בעל ה"מספר צבאם".

* * *

ובכן. בשלהי הספר "מספר צבאם", מזכיר הגאון המחבר את זוגתו הרבנית הצדקנית מ' וויטיש ע"ה, [ושם אביה - נרשם בשער הספר], ובהמשך, הוא מזכיר שם גם את שלושת ילדיהם, אם כי הוא אינו מזכירם בשמותיהם.

האם אנו יודעים גם את שמותיהם של ילדי משפחת הגאון בעל ה"מספר צבאם" וזוגתו הרבנית מ' וויטיש? יתכן שכן. מתוך ספרי היוחסין בכלל, ובמיוחד, מספריהם של הרבנים הגאונים רבי צבי הירש הלוי הורוויץ מדרעזין ואתו עמו רבי אברהם סג"ל איטינגא מדוקלא, נמצאו למדים על שמותיהם של שנים מהם, וכן מידע חלקי על השלישי מביניהם.

בספרי התולדות הנ"ל, מזכירים את הבן הנודע, ה"ה הגאון רבי אהרן מירלש - בעל ה"בית אהרן" ו"תורת הבית" [על הלכות סת"ם ושו"ת, נדפס בברלין בשנת תקפ"ט], אשר כיהן ברבנות בקהילות הקודש, תחילה - כאב"ד דק"ק חנטשין, ולאחר מכן בק"ק קארוב, ובק"ק אוזרוב, ובערוב ימיו - ממלא מקום אביו כאב"ד דק"ק ווערשנא, ושם מנו"כ.

כמו כן, מזכירים את אחת משתי בנותיו של בעל ה"מספר צבאם" - הרבנית מ' אסתר מרים ע"ה - אשת נעוריו של הגאון רבי יחיאל מיכל שפייער - אב"ד דק"ק דעסוי.

ואילו על הבת השניה, לא נמסרו פרטים מלאים, כי אם פרט אחד בלבד. "והשנית, היתה כלתו של הנגיד ר' וואלף ראווייר". ראה במגילת היוחסין שנדפס בסוף הספר "מעלות היוחסין", עמוד ס"ד, ומשם ל"תולדות הקהלות בפולין", ועוד.

ב

"סאפיר" ולא "שפייער", מ"ראווע" ולא מ"דעסוי"!

והאמת, שממבט שטחי, טרם חשפנו את שמותיהם של אבות משפחת "סאפיר", היינו נוטים לשער, שמקורה של משפחת "סאפיר", אינה כי אם ממשפחת "שפייער", וסבורים היינו שיש לנו כאן שם משפחה שנשתבש - או נשתנה מלכתחילה - במשך הדורות.

ומן הסתם, מוצא המשפחה, הוא מביתו הראשונה של הגאון בעל ה"מספר צבאם" מווערשנא, ה"ה מ' אסתר מרים ע"ה - ובעלה הגאון רבי יחיאל מיכל שפייער - אב"ד דק"ק דעסויא - הנזכר.

אולם, עתה, כאשר נוכחנו לראות שאין לנו בין אבות המשפחה יהודי בשם: רבי יחיאל מיכל שפייער, ולא עוד אלא שמקומות מושבותיהם של אבות המשפחה כולם המה בעיר "ראווע", וכלל לא בעיר "דעסוי", ידענו שאנו מוכרחים לחפש בכיוון אחר.

אלא שכאמור לעיל, הרי אין לנו את שמה, ולא את שם בעלה, של הבת השניה של הגאון רבי צבי הירש מווערשנא. מה עושים אם כן?

* * *

אולם, עתה, לאחר שהגענו עד הלום בפרטיהם המלאים של כל החוליות במשפחת "סאפיר", די לכל אחד מאתנו להסתפק במבט אחד נוסף על הפרט היחידי שנמסר לנו על הבת השניה, והנה לנו פתרון מפליא לתעלומת שושלת היוחסין עד לבעל ה"מספר צבאם".

הא כיצד?

הבה ונקרא יחדיו: "והשנית, היתה כלתו של הנגיד ר' וואלף ראוויר"!!!

שימו לב לפענוח המדחים. "הנגיד ר' וואלף ראוויר" אינו אלא "ר' וולף סאפיר - סוחר מקומי בראווע". חד וחלק!!!

מי הוא - אם כן - חתנו השני של בעל ה"מספר צבאם"? רבי רפאל סאפיר - בנו של הסוחר הנגיד רבי זאב וואלף סאפיר - הנקרא "ר' וואלף ראוויר" - על שם מקום מושבו: "ראווע"!

ג

במבחן השנים

ומה עם "מבחן השנים"? הכל מתאים. מבחינת השנים, הכל נראה הגיוני לחלוטין. שימו לב:

א. הגאון בעל ה"מספר צבאם" מווערשנא - נפטר בשנת תקע"ד.

ב. זוגתו, הרבנית המפורסמת מ' וויטיש ע"ה, נפטרה גם היא בשנת "תקע" - כפי שראינו לעיל בהעתקת כתב היחסין של רבי דוד צבי סאפיר.

ג. המחותנת, חמותה של הבת השניה, ה"ה מ' שיינדל סאפיר - אשת רבי וואלף סאפיר מראווע - נולדה בסביבות שנת תק"ט, ונפטרה בשנת תקפ"ט, כפי שראינו לעיל בהעתקת תעודת פטירתה.

ד. חתנו, רבי רפאל סאפיר - נולד בסביבות שנת תק"מ. כך על פי תעודות לידותיהם ופטירותיהם של בני משפחתו הקרובים - כפי שראינו לעיל בהעתקת התעודות.

ה. נכדו - בן בתו - רבי זכריה מנדל ב"ר רפאל סאפיר - נולד בשנת תקנ"ח, וכפי שראינו לעיל בהעתקת התעודות.

ו. נכדו - בן בתו - רבי שלמה ב"ר רפאל סאפיר - נולד בשנת תקס"א, וכפי שראינו לעיל בהעתקת התעודות.

פרק חמישי

סיכום: שושלת יוחסין מפוארת למשפחות "סאפיר" והמסתעף

א

תעלומת משפחת "מייזליש" מסקרנביץ נפתרה!

ראשית, ניתנה ראש ונשובה למשפחת מייזליש. כאמור, מתוך התעודות שהענקנו לעיל, נמצינו למדים בוודאות שהיחס למשפחת "מייזליש" מקורו במשפחת "אמו" של רבי דוד צבי סאפיר. זאת, לאחר שראינו את לידתו של ר' דוד צבי, שנולד בשנת תרי"ח להוריו רבי זאב אריה סאפיר ומ' הינדא ליבא לבית מייזליש!

כלומר, שאמו של ר' דוד צבי, היא זו שהיתה ממשפחת הגאון הקדוש רבי עזיאל מייזליש בעל ה"עץ הדעת טוב".

היא זו שהיתה בתו של מי שנקרא גם הוא בשם רבי עזיאל מייזליש, והוא שימש כרבה של סקרענאוויץ. ודרכה - מצד אמו - התייחס ר' דוד צבי ליהודי שנקרא בשם רבי עזיאל שמריהו - שהיה קרוב משפחתו של בעל ה"עץ הדעת טוב" - כפי שכתב בעצמו בכתב יחסו שעל שער הספר "מספר צבאם".

* * *

כך מצאנו בתעודת נישואי הוריו של ר' דוד צבי, בשנת תר"ה, בסקרנביץ. שם הוריו של החתן: רבי שלמה סאפיר ומ' רבקה לבית ברגר מהעיר ראווע-מאזובייצק. ושם הוריה של הכלה: "הרב עזיאל מייזליש - הרב המקומי, ומ' רבקה לבית וולקוביץ/אהרונוביץ".

* * *

מעיון קל באחד מחיבוריו הנוספים של בעל ה"עץ הדעת טוב" - ה"ה ספרו "תפארת עזיאל", שנדפס ע"י בן אחיו - רבי נתן מאיר מייזליש, בנו של אחיו - הגאון רבי יצחק מייזליש - אב"ד דק"ק צאזמיר וק"ק ניישטאט, מצאנו בס"ד את הפתרון גם לתעלומה זו.

שם, אנו מוצאים בראש הספר "הסכמה", אשר עליה נכתב על ידי המוציא לאור כדברים האלה: "מכבוד מר אחי הרב המאור הגדול מעוז ומגדול החסיד המפורסם החריף והבקי גן הדסים ערוגות הבושם נ"י ע"ה פ"ה מ"ו עזיאל שמרי' מייזליש זצ"ל שהיה רב בסקרעניוויטץ".

דהיינו, אשר אביה של הכלה - הרב הגאון רבי עזיאל מייזליש - רבה של סקרנביץ, הוא זה מי שנקרא על ידי ר' דוד צבי בשמו המלא: רבי עזיאל שמריהו - וללא שם משפחתו: "מייזליש", והוא היה אכן "ממשפחתו" - "בן

אחינו - של הגאון הקדוש בעל ה"עץ הדעת טוב" זי"ע.

ולא עוד, אלא שבשולי ההסכמה כותב המדפיס: **"האגרת הזאת, שלח לי טרם נאסף על עמיו, ואחקוק אותו לדור דורות, למען יהיה זכרו לברכה למזכרת"**. ואכן, מצאנו ברשומות הממשלתיות גם את תעודת פטירתו של הרב, ושם נרשם יום פטירתו: **יום ט"ז לחודש מרחשוון שנת תרכ"ג** - שנת הדפסת הספר הקדוש הנ"ל.

ב

שושלת היוחסין

יחוס מפואר משתלשל ועולה להם למשפחת "מייזליש" למעלה בקודש, ואת רובם ככולם פירטנו במאמר הקודם. בין גדולי הדורות אשר מהם מקור מוצאם, הם: **בעל ה"תוספות יום טוב"**, **בעל ה"ברכת יעקב"**, **הרמ"א**, **הב"ח**, **רש"י הקדוש ובעלי התוספות** - ועוד רבים.

כך גם ביחוס משפחתו של הגאון **בעל ה"מספר צבאם"**, וכפי שפירטנו בחלקו במאמר הקודם, רשימת חכמי וגדולי ישראל הנמנים עם ראשי משפחתו המיוחסת.

כאן, שומה עלינו להשלים מעט משושלת יחוסה המפואר של הרבנית הנודעת מ' וויטיש ע"ה - אשת בעלה הגדול - **הגאון רבי צבי הירש מירלש בעל ה"מספר צבאם"** זי"ע, ולערוך סיכום היחוס הנכון והמדויק של משפחת **"סאפיר"**, עד לראשי משפחות **"מירלש"** ו**"מייזליש"**, על פי מה שעלה בידינו במאמר דן בס"ד.

* * *

כבסיס ליחוס משפחתה של הרבנית מ' וויטיש ע"ה, הסתמכנו על כתב יחוס מקורי ששרד בכתב יד, ונכתב על קלף בשנת תקפ"ז, על ידי הגאון **רבי אהרן מירלש מוורעשנא הנ"ל** - בנו וממלא מקומו של ה**"מספר צבאם"**.

מנהגו היה לחלק לכל יוצאי חלציו, בעת נישואיהם, העתק מכתב יחוס הנ"ל. [העתקות רבות ממגילה זו עמדו למראה עיני חוקרי יוחסין קדומים, ובימינו - מצויה היא לעין כל המתעניין בכך - כאשר המגילה נדפסה בשלימותה ב"כתב-עת" בגרמנית "די איזראעליט", ומשם לספר "כור הזהב" לר' מנחם מאניש פרענקל - ניו יורק תרפ"ח].

* * *

א. **רבי משולם זושא גרליץ מירושלים**, בן **רבי אברהם יעקב גערליץ מליפנא-ירושלים**, חתן **רבי דוד צבי סאפיר מליפנא**, בן **רבי זאב אריה סאפיר מסקערנביץ**, בן **רבי שלמה סאפיר מראווע מאזובייצק**, בן **רבי רפאל סאפיר**, חתן **רבי צבי הירש מירלש מלונדון - אב"ד דק"ק שווערין - בעל ה"מספר צבאם"**.

[ה**"מספר צבאם"** היה בן **רבי אהרן מירלש מלונדון**, בן **רבי משולם זלמן מירלש מהמבורג - אב"ד דק"ק אה"ו** - חמיו של ה**"חכם צבי"** זי"ע.

* * *

ב. הרבנית הנודעת מ' וויטיש ע"ה - זוגתו של **בעל ה"מספר צבאם" הנ"ל**, היתה בתו של **רבי צבי הירש מרגליות - אב"ד דק"ק אפאטשני וק"ק צעמפעלסבורג וק"ק הילדסהיים**, בן **רבי אביגדור מרגליות - אב"ד דק"ק חענטשין**, בן **רבי מנחם מנדל מרגליות - אב"ד דק"ק קראטשין**, בן **רבי משה מרגליות - אב"ד דק"ק טארניגראד**, בן **רבי מנחם מנדל מרגליות - אב"ד דק"ק פינטשוב ופרעמישלא**, חתן הגאון הקדוש המקובל **רבי משה מרדכי מרגליות - ר"מ בק"ק קראקא - מחבר הספר "חסדי השם"**.

ג. אביה, **רבי צבי הירש מרגליות מאפאטשני והילדסהיים הנ"ל**, היה חתנו של **רבי משה מקראטשין - ר' משה רבי"ס**, שהיה בנו של הגאון **רבי מנחם מנדל בעל ה"עטרת זקנים"**, וחתנו של **רבי שאול - אב"ד דק"ק קראקא**, שהיה בנו של הגאון הקדוש **הרבי ר' העשיל מקראקא זי"ע**, אשר נולד לו מזוגתו השנייה, שהיתה בתו של **רבי יהודה וואליס** - אשר היה בן בתו של השר הנודע **רבי שאול וואהל** - בן בנו של המהר"ם מפאדווה, שהיה חתן בנו של המהר"י מינץ, ולמעלה בקודש עד רש"י הקדוש.

* * *

ד. **רבי משולם זושא גרליץ מירושלים**, בן **רבי אברהם יעקב גערליץ מליפנא-ירושלים**, חתן **רבי דוד צבי סאפיר מליפנא**, בן **רבי זאב אריה סאפיר מסקערנביץ**, חתנו של הגאון **רבי עוזיאל שמריהו מייזליש - אב"ד דק"ק סקערנביץ**, בן **רבי יצחק מייזליש - אב"ד דק"ק צויזמיר וניישטאט - בעל "זר זהב"** - אחיו של הגאון הקדוש בעל ה"עץ הדעת טוב" זי"ע.